

МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Яремчук Т.Р.

Науковий керівник – док. економ. наук, проф. Резнік Н.П.
Національний університет біоресурсів і природокористування України
(03041, Київ, Героїв Оборони, 11, каф. Біржової діяльності і торгівлі)
E-mail: kaf.birhga@ukr.net

Важливою передумовою забезпечення фінансової стабільності та зростання національної економіки є розвиток ринку похідних фінансових інструментів (далі – ПФІ), який не лише визначає ефективність фінансової системи в цілому, а й виступає потужним стимулятором інноваційного розвитку економіки.

Функціонування системи державного регулювання ринку має бути забезпечення єдності й сприятливих умов для розвитку та функціонування ринку ПФІ, що в цілому спрямовано на забезпечення його фінансової стійкості. Повноцінна реалізація передбачає виконання державною складовою регулювання ринку ПФІ сукупності взаємодоповнюючих функцій, а саме: інституційна; захисна; контрольна; координаційна; інтеграційна.

Регулювання ринку ПФІ здійснюється в двох формах: державне регулювання та саморегулювання. Отже, актуальним постає питання про співвідношення між державними та ринковими важелями впливу на ринок ПФІ, що є базовою передумовою формування ефективного механізму регулювання цього ринку, адже державне регулювання має доповнювати саморегулювання, а не замінити його.

Нині в економічній літературі виділяють дві концепції узгодження ринкових та державних складових регулювання: кейнсіанська (ринок не має внутрішніх механізмів забезпечення стабільності, тому держава має активно втручатися в економічні та фінансові процеси) та неокласична (державне регулювання обмежується законодавчим визначенням «правил гри», а провідну роль в регулюванні відіграє ринковий механізм).

Саморегулювання ринку ПФІ – це нормативне регулювання ринкових відносин стосовно ПФІ, яке здійснюється саморегулювними організаціями (СРО).

Отже, трактувати поняття «саморегулювна організація», як відокремлений ринок, на нашу думку, недоцільно, оскільки ці організації здійснюють свою професійну діяльність в межах певного ринку, і не є «торгівельною платформою», на якій здійснюються торги певними інструментами, в тому числі ПФІ.